

V Bruselu dne 2.4.2020
COM(2020) 132 final

**DODATEK KE SDĚLENÍ EVROPSKÉ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU,
RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A
VÝBORU REGIONŮ**

o strategii Evropské unie pro jadranský a jónský region

{SWD(2020) 57 final}

ZAČLENĚNÍ REPUBLIKY SEVERNÍ MAKEDONIE DO „STRATEGIE EU PRO JADRANSKO-JÓNSKÝ REGION“

1. ÚVOD

V návaznosti na žádost Evropské rady z prosince 2012, aby Komise předložila do konce roku 2014 strategii EU pro jadransko-jónský region (dále jen „strategie“ nebo „EUSAIR“), přijala Komise na základě rozsáhlých konzultací se zapojením zúčastněných stran příslušné sdělení¹.

Evropská rada ve svých závěrech ze dne 24. října 2014² následně tuto strategii podpořila a „vyzvala všechny příslušné zúčastněné strany, aby ji neprodleně prováděly“.

Obecným cílem této strategie je podporovat udržitelnou hospodářskou a sociální prosperitu v regionu prostřednictvím růstu a tvorby nových pracovních míst a také zlepšováním jeho atraktivity, konkurenceschopnosti a propojenosti způsobem, který bude zajišťovat ochranu životního prostředí a zaručí zdravé a vyvážené mořské a pobřežní ekosystémy.

Strategie se provádí mimo jiné prostřednictvím uvolnění příslušného evropského a vnitrostátního financování a jeho zacílením do čtyř pilířů a témat. Vlády zúčastněných zemí (čtyři členské státy EU – Chorvatsko, Řecko, Itálie a Slovinsko a čtyři země západního Balkánu – Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora a Srbsko) se podporou strategie zavázaly k provádění akčního plánu³ prostřednictvím příslušného financování.

Vzhledem k tomu, že strategie EUSAIR je i nadále otevřena dalším partnerům v regionu, schválila Jadransko-jónská rada / ministerské zasedání EUSAIR⁴ dne 24. května 2018 ve svém prohlášení z Katánie žádost, kterou předložila Severní Makedonie, aby se stala devátou zúčastněnou zemí Jadransko-jónské iniciativy⁵, a vyzvala Radu Evropské unie a Evropskou komisi, aby podnikly všechny nezbytné kroky k začlenění této země do EUSAIR. Dne 5. října 2018 zaslaly čtyři členské státy EU zapojené do EUSAIR dopis rakouskému předsednictví Rady a Komisi na podporu této žádosti.

Rada Evropské unie ve svých závěrech ze dne 9. dubna 2019 uvítala a schválila žádost zemí účastnících se EUSAIR začlenit Severní Makedonii a vyzvala Komisi, „aby přijala opatření nezbytná pro začlenění Severní Makedonie do strategie EUSAIR a aby Radě předložila odpovídajícím způsobem pozměněnou strategii.“⁶

¹ KOM(2014) 357 v konečném znění, 17.6.2014.

² Závěry Evropské rady (23. a 24. října 2014), EUCO 169/14.

³ SWD(2014) 190 final. Cílem akčního plánu je uvést strategii do praxe a určit konkrétní priority pro makroregion.

⁴ Od prvního výročního fóra EUSAIR (Dubrovnik 2.–13. května 2016) byly politické úrovně EUSAIR a Jadransko-jónské iniciativy představované ministry zahraničních věcí a orgány zúčastněných zemí pro fondy EU sloučeny do tzv. „Jadransko-jónské rady / ministerského zasedání EUSAIR“.

⁵ Mezivládní Jadransko-jónská iniciativa byla zahájena v roce 2000 s cílem posílit regionální spolupráci, podporovat politickou a hospodářskou stabilitu a vytvořit tak pevný základ pro proces evropské integrace.

⁶ [Rada pro obecné záležitosti, 9. 4. 2019.](#)

2. ZAČLENĚNÍ SEVERNÍ MAKEDONIE DO STRATEGIE EUSAIR

1. Politický impuls

V červnu 2018 Atény a Skopje podepsaly pod záštitou OSN dohodu ohledně názvu země, díky čemuž byly uzavřeny dlouhotrvající diskuse. Dohoda z Prespy vstoupila v platnost v únoru 2019 a Evropská unie ji velmi uvítala. Tato dohoda představuje významný úspěch a je dobrým příkladem nejen pro dotčený region.

Začlenění Severní Makedonie do strategie EUSAIR přispívá k politice rozšíření EU na západním Balkáně a k regionální spolupráci a dobrým sousedským vztahům. Tato rozšířená spolupráce umožňuje zúčastněným zemím společně plánovat činnosti a operace ve všech prioritních oblastech (pilířích) strategie EUSAIR a rozšířit svou perspektivu o zemi, která do jadransko-jónského regionu zeměpisně i tradičně patří.

Kromě toho, že EUSAIR přispívá k růstu, zaměstnanosti a rozvoji, zajišťuje a podporuje evropské hodnoty na západním Balkáně a zároveň rozšiřuje příslušné politiky EU v regionu, a posiluje tak transformační sílu EU. Všechna opatření v rámci strategie EUSAIR by měla směřovat k plnění programu priorit, který potvrdili vedoucí představitelé EU a zemí západního Balkánu na summitu EU a západního Balkánu v roce 2018⁷. Sofijské prohlášení potvrzuje závazek EU vůči regionu, stanoví priority a oblasti společné posílené spolupráce a uvádí specifické problémy, jimž země západního Balkánu čelí. Obzvláště důležité jsou pro EUSAIR podpora socioekonomického rozvoje, udržitelných společností šetrných ke klimatu⁸, zvýšení konektivity (energetika a doprava) a lepších vztahů se sousedními státy.

2. Zapojení Severní Makedonie do EUSAIR

Tento dodatek ke sdělení Komise o EUSAIR spolu s aktualizovaným akčním plánem stanoví úlohy a povinnosti Severní Makedonie v rámci víceúrovňové správy strategie EUSAIR a rovněž její vztahy k ostatním zúčastněným zemím.

Účast na strategii EUSAIR zahrnuje pro Severní Makedonii spolupráci a koordinaci s jinými zeměmi v regionu při plánování financování na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU (nástroj předvstupní pomoci (NPP), evropská územní spolupráce) a dalších dostupných zdrojů financování k provádění akčního plánu EUSAIR.

Po svém zapojení do EUSAIR se bude Severní Makedonie účastnit všech struktur řízení strategie EUSAIR⁹ a ujme se spolu s Itálií a Srbskem koordinační role ve vztahu k pilíři 2 (propojení regionu) s cílem rozvíjet vzájemně propojené udržitelné dopravní a energetické sítě v tomto regionu.

Pro zajištění soudržnosti s politikami EU v oblasti dopravy a energetiky by byla prospěšná koordinace a spolupráce mezi strategií EUSAIR, Dopravním společenstvím¹⁰ a Energetickým společenstvím¹¹.

⁷ [Sofijské prohlášení ze dne 17. května 2018.](#)

⁸ V souladu se Zelenou agendou pro Balkán (a jejím akčním plánem), která má být přijata v květnu 2020, v jejímž rámci Severní Makedonie spolupracuje se sousedními zeměmi, které jsou již součástí strategie EUSAIR.

⁹ Politická úroveň (zasedání ministrů), koordinační úroveň (správní rada EUSAIR), provozní úroveň (tematické řídicí skupiny).

¹⁰ Dopravní společenství je mezinárodní organizace, která sdružuje EU, zastoupenou Evropskou komisí, a jihovýchodoevropské strany (Albánie, Bosnu a Hercegovinu, Kosovo*, Černou Horu, Severní Makedonii a Srbsko) za účelem rozvoje dopravní sítě mezi Evropskou unií a jihovýchodoevropskými stranami.

3. ZÁVĚRY

Začlenění Severní Makedonie do strategie EUSAIR posílí spolupráci v jadransko-jónském regionu. Účast Severní Makedonie posílí partnerství EUSAIR a prohloubí vztahy mezi přímořskými a vnitrozemskými oblastmi. Opatření a projekty EUSAIR budou těžit ze spolupráce v širším regionu a usnadní funkční integraci v oblastech, jako je ochrana životního prostředí, doprava a energetická propojení, kde lze hmatatelných výsledků dosáhnout pouze na základě společného přístupu k řešení výzev a využití příležitostí. Účast v EUSAIR za rovnocenných podmínek se všemi zúčastněnými zeměmi včetně členských států EU umožní, aby se Severní Makedonie lépe seznámila s mechanismy řízení makroregionální strategie EU a prohloubila své zkušenosti s prováděním politik EU.

V příloze se nachází nová mapa strategie EU pro jadransko-jónský region.

¹¹ Energetické společenství je mezinárodní organizace, která sdružuje EU, zastoupenou Evropskou komisí, a sousední země (Albánie, Bosnu a Hercegovinu, Gruzii, Kosovo*, Moldavsko, Černou Horu, Severní Makedonii, Srbsko a Ukrajinu) za účelem vzniku integrovaného celoevropského trhu s energií.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

MAPA STRATEGIE EU PRO JADRANSKO-JÓNSKÝ REGION

